

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Epistemologija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

(max. 20 karaktera)

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

nema

7. Ograničenja pristupa:

nema ograničenja

8. Trajanje / semestar:

1

8

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Filozofija-sociologija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr.sc. Damir Smiljanić, vanr. prof.

13. E-mail nastavnika:

(max. 50 karaktera)

14. Web stranica:

www.ff.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- upoznavanje s problematikom skepticizma kroz povijest filozofije;
- upoznavanje s klasičnim stavovima empirizma i racionalizma;
- upoznavanje s problemom spoznaje izvanjskog svijeta;
- upoznavanje s problemom indukcije;
- upoznavanje s poviješću problema urođenih ideja i znanja a priori.
- usvajanje osnovnih epistemoloških pojmovi: znanje, istina, opravdanje, vjerovanje, očitost itd;
- analiza izvora/vrsta znanja: opažanje, introspekcija, pamćenje, svjedočanstvo, razum;
- upoznavanje s nekim osnovnim tradicionalnim i savremenim epistemološkim problemima i pozicijama: Gettierov problem, internalizam, eksternalizam, fundacionalizam, koherencijalizam, naturalizirana epistemologija itd.

16. Ishodi učenja:

- Upučivanje studenata u problematiku kojom se bavi epistemologija, a koja se odnosi na pitanja spoznaje je izuzetno važna, ako se uzme u obzir da je pitanja saznanja jedno od središnjih pitanja kako u filozofiji tako i u religiji, nauci, umjetnosti. To će za posljedicu imati jasnije razumijevanje kako historijskog konteksta razvoja saznanja, tako i osnovnih dilema koje su i danas prisutne na području epistemologije. Studenti će imati jasan uvid o različitim interpretacijama različitih vidova spoznaje na osnovu kojih će nedvojbeno moći da razlikuju kako filozofski kontekst primjene navedenih vidova spoznaje, tako i njihov historijski kontekst, što će u konačnici omogućiti studentima pravilno rasuđivanje.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

- Analiza znanja
- Pojmovi istine , opravdanja i vjerovanja
- Teorije istine
- Teorija korespondencije
- verifikacionistička,
- koherencijska,
- pragmatistička i
- semantička teorija istine
- pojma očitosti
- razliku između mnjenja i sigurnosti
- odnos između vjerovanja, opravdanja i znanja
- Razlika između normativne i naturalizirane epistemologije.
- Gittierov problem
- Kauzalne teorije znanja, reliabilizma te internalizma i eksternalizma
- Pozicija fundacionalizma, koherencijalizma, kauzalne teorije znanja, reliabilizma te internalizma i eksternalizma
- izvori i oblici znanja: percepција, introspekcija, pamćenje, svjedočanstvo, razum, znanje a priori
- Apsolutističke i relativističke koncepcije nakon njemačkog klasičnog idealizma
- Perspektivizam
- Logički empirizam i kritički racionalizam
- Epistemologija bez subjekta saznanja- Karl Popper
- Savremeni skepticizam- Patnamova teorija mozgova u posudi, kritika reprezentacionizma
- Socijalna epistemologija Karl Manhajm
- Evolucionistička epistemologija

18. Metode učenja:

predavanja
vježbe
debate i diskusije
mentorski rad
analiza teksta
seminarski radovi

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Provjera znanja obuhvata pismenu i usmenu provjeru. Pismena provjera znanja obuhvata testiranje kroz pitanja i odgovore koja obuhvataju nastavne sadržaje datog predmeta. Nakon pismene provjere znanja slijedi usmena provjera koja se održava nakon odslušanog kolegija. Usmenoj provjeri znanja mogu pristupiti oni studenti koji su na pismenom testu ostvarili pozitivan rezultat. Sabiranjem ostvarenih bodova na usmenom i pismenom ispitu, kao i ukupnim zbirom bodova ostvarenih putem predispitnih obaveza, studentima će biti formirana konačna ocjena.

20. Težinski faktor provjere:

Prisustvo i aktivnost na času:

- prisutnost na predavanjima i vježbama 10

- aktivnost na časovima 10

- održan seminarski rad 10

Pismeni ispit: 20

Usmeni ispit: 50

Ukupno mogućih bodova: 100

SISTEM OCJENJIVANJA:

broj bodova: od 94-100=10, od 84-93=9, od 74-83=8, od 64-73=7, od 54-63=6, od 0 do 53=5

21. Osnovna literatura:

1. ČULJAK, Z. (ur.), Verovanje, opravdanje, znanje. Suvremene teorije znanja I epistemičkog opravdanja, Ibris grafika, Zagreb 2003
2. DANCY, J., Uvod u suvremenu epistemologiju, Hrvatski studiji, Zagreb 2001.
3. GRECO, J., I. SOSA, E., Epistemologija. Vodič u teorije znanja, Jesenski i Turk, Zagreb 2004.
4. MACAN, I., Filozofija spoznaje, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove Zagreb, 1997.
5. MARKUSOVIĆ, A., Naturalizam I apriorna spoznaja, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 1988.
6. BLACK, M., "Indukcija", u: A.N. Prior, Historija logike, Naprijed, Zagreb 1970, str. 201-245.
7. ENVER, H., Kontigencija I metafizika u filozofiji nauke do Kanta, Tuzla, 2001.

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

23. U primjeni od akademske godine:

2013/14

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

(max. 10 karak.)